

■ TRIBUNA POLITICA

Nova lescha da vischnancas

DA BARBARA JANOM STEINER,
CUSSEGLIERA GUVERNATIVA

Suenter la revisiun totala da la lescha da finanzas, la refurma dal territori e la refurma da la golvaziun da finanzas stat in ulteriur project impurtant sin l'agenda da mes departament: la revisiun totala da la lescha da vischnancas. Per il mument sa chatta ella en la procedura da consultaziun. Jau hai prendì per mauns questa revisiun cun respect e cun precauziun. Jau sai bain ch'igl ha duvrà pliras emprovas fin che l'emprima lescha da vischnancas ha pudì entrar en vigur l'onn 1974. Igl è stà in term impurtant en l'istorgia da las vischnancas grischunas: Suenter ina malsegirezza giuridica da decennis han pudì vegnir statuids princips liants per dumondas organisatoricas e finalias. Mo l'auta vegliadetgna sco tala d'ina lescha na sforza però anc betg da far ina revisiun. Pervia da differentas revisiuns parzialas han patì la survista e la legibladad. La revisiun porscha ultra da quai la pussaivladad e la schanza d'integrar enconuschientschas essenzialas e da valur generala or da la giurisdicziun, da la pratica giuridica, da serrar largias giuridicas e d'eliminar disposiziuns daventadas nun-necessarias.

Da tge ponderaziuns ans avain nus laschè guidar cun elavurar il sboz?

Da vegl ennà giudan las vischnancas grischunas ina gronda autonomia. Er ina revisiun totala da la lescha da vischnancas duai tegnair quint da quest aspect; i na duai betg dar dapli regulaziuns. Cun fusiuns da vischnancas vegn lur autonomia rinforzada pli e pli resp. restabilida. Las finalias da la refurma da vischnancas (vischnancas fermas ed autonomas) duain pia er vegnir reflectadas da la revisiun totala qua avant maun da la lescha da vischnancas. A las vischnancas duai vegnir laschada ina libertad d'agir uschè gronda sco pussaivel per chattar atgnas soluziuns.

La lescha da vischnancas duai esser vinavant in relasch general per che las vischnancas possian organisar en moda optimala l'adempliment da lur incumbensas. Uschia ha il chantun vischnancas bain organisadas che adempleschan en atgna responsabladad ed en moda demo-

cratica, economica ed effizacia lur incumbensas en l'interess da lur abitantas e da lur abitants. En il dretg chantunal duai vegnir reglà mo quai che sto esser il medem per tut las vischnancas. Cun quai sa differenziescha la legislaziun grischuna en quest sectur vinavant da quella d'auters chantuns che intervegnan per part pli ferm en las directives organisatoricas e politicas da las vischnancas.

Las vischnancas burgaisas? Questa dumonda vegn adina puspè tematisada envers mai. Las experientschas che nus avain fatg fin ussa en il rom da las fusiuns han mussà, ch'il problem n'è betg quel ch'i dat vischnancas burgaisas. Las reglas da gieu duain però esser cleras ina giada per tuttas: Valurs da facultad dastgan vegnir externalisadas mo pli a la vischnanca politica. La via ch'ins ha tschernì cun las associaziuns burgaisas duai vegnir bandunada. Ella n'è betg sa cumprovada.

Jau sun persvasa: Nossas vischnancas meritan ina lescha moderna e bain cha-paivla che tegna quint da las relaziuns grischunas. Questa premissa ademplescha il sboz da consultaziun. Jau sun spanegiada, co ch'il sboz vegn acceptà, ed jau m'allegrel da las discussiuns vegnintas. La consultaziun dura fin ils 20 d'october 2016.